

Bemærkninger til forslaget

En fradragsreform for pensionsordninger udgør en væsentlig del af en samlet skattereform. Anvendelsen af de skattebegunstigede opsparingsordninger er gennem de senere år accelereret voldsomt. Udnyttelsen af pensionsbeskatningslovens muligheder har medført en forstærket udhuling af det i forvejen hårdt belastede indkomstkattesystem. Ud over de direkte personlige fortjenester, der opstår ved udnyttelse af pensionsordningerne, indebærer ordningerne, at der i de selskaber m. v., som administrerer pensionsordningerne, ophobes meget store formuer, som er unddraget enhver form for offentlig kontrol.

For at anskueliggøre ordningernes omfang kan anføres, at mens statens samlede provenutab på de skattebegunstigede opsparingsformer skønnes at udgøre omkring 8 mia kr. årligt, udgør de samlede udbetalte folkepensioner ca. 16 mia. En total sanering på det private pensionsområde ville altså umiddelbart kunne finansiere en 50 pct.s forhøjelse af den almindelige folkepension.

Det bør også nævnes, at den samlede kapitalopsparing til pensionsformål ved udgangen af 1978 udgjorde 63 mia kr., og at beløbet vokser med ca. 22 pct. om året. Pensionsfordringerne vil altså inden for en overskuelig fremtid overstige nationalformuen, hvis der ikke gribes ind.

Der er således god grund til at foretage en gennemgribende reform af de skattebegunstigede pensionsordninger. En sådan reform må imidlertid inddrage hele pensionsområdet, herunder tjenestemandspensionerne. Det foreliggende forslag begrænser sig derfor til at fjerne nogle af de klareste urimeligheder.

Pensionsbeskatningsloven er blevet ændret to gange i løbet af det sidste år: I juni 1979 blev fradragsretten for den enkelte ordning begrænset, således at fradrag skal ske over 10 år, såfremt årligt engangsindskud udgør over 25.000 kr. I december 1979 blev afgiften ved udbetaling af kapitalpensioner forhøjet til 40 pct.

Disse to ændringer har imidlertid langtfra lukket for alle udnyttelsesmulighederne. Alene beskattningen af rentetilskrivningen ville i 1979 have givet

et provenu på ca. 4 mia kr., der bl. a. kunne anvendes til forhøjelse af det faste lønmodtagerfradrag og personfradraget.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Til nr. 1

Ændringerne af juni 1979 udelukkede ikke, at der foretages større årlige indskud end 25.000 kr. F. eks. er der intet til hinder for, at en skatteyder tegner en livrente med en forpligtelse til at indskyde 1 mill. kr. om året i 10 år.

Der er heller intet til hinder for, at skatteyderen efter nogle års forløb ophæver forpligtelsen. En sådan ændring medfører ikke skattemæssige sanktioner. Intentionerne bag ændringerne fra juni 1979 kan altså let omgås.

Kun hvis der indføres en fast grænse for indskuddets størrelse, bliver der effektivt lukket for en række spekulationsmuligheder.

Til nr. 2

Følgende eksempel kan illustrere effekten af den skattefrie rentetilskrivning.

En skatteyder optager et lån på 100.000 kr. (kontantlån, rente 17 pct., afdragsfrit i 10 år). For lånet købes en kapitalpension på 100.000 kr.

Renten på 17.000 kr. dækkes nogenlunde af skattefradraget på 27.000 kr. (17.000 kr. - 100.000 kr. fordelt over 10 år). Samtidig falder den skattepligtige indkomst, hvilket kan betyde udbetaling af visse sociale ydelser, f. eks. ungdomsydelser.

Men den store fordel viser sig efter de 10 år. Skatteyderens gæld er stadig væk 100.000 kr. Men indskuddet på kapitalpensionskontoen er vokset til 405.000 kr. (med en rente på 15 pct.). Når frigørelsesafgiften på 40 pct. er betalt, er der 243.000 kr. tilbage. Skatteyderen kan altså betale sit lån tilbage og stikke 143.000 kr. i lommen.

Eksemplet viser sneboldeffekten af en skattefrie rentetilskrivning. Ved en længere opsparingsperiode er effekten naturligvis tydeligere. Det kan nævnes, at fordelene ved den skattefrie rentetilskrivning er så stor, at det oftest vil være en særdeles god